

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

program coordonat de

World Vision
ROMÂNIA

„Copil ca tine sunt și eu!” - proiect implementat de
Asociația ASCED, în cadrul Programului **SAVE**
(**„School Anti-Violence Ecosystem”**), coordonat de
Fundația **World Vision** România și **cofinanțat de**
Uniunea Europeană.

Sesiunea a V-a – beneficiari majori

Proiect derulat de

1. Cadrul legal relevant

a) Definiția bullying-ului în contextul școlii

- **Legea nr. 1/2011** – Legea educației naționale, modificată, introduce în art. 1 alin. (6) noțiunea de „bullying” (în spațiu fizic și/sau cibernetic).

- **Legea nr. 221 din 18.11. 2019** pentru modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011

1. **La articolul 7, după alineatul (1)** se introduce un nou alineat, alineatul (1¹), cu următorul cuprins:

(1¹) *În unitățile de învățământ și în toate spațiile destinate educației și formării profesionale sunt interzise comportamentele care constau în **violența psihologică - bullying**.*

După articolul 56 se introduce un nou articol, articolul 56¹, cu următorul cuprins:

Articolul 56¹ - *În cadrul programelor de formare continuă a personalului didactic se vor introduce sesiuni de informare/teme/cursuri de perfecționare asupra problemelor legate de **violența psihologică - bullying**, în vederea dobândirii de competențe în identificarea acestora și a capacității de aplicare a unor strategii educaționale potrivite.*

Legea nr. 221 din 18.11. 2019 pentru modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011

6. **La anexă,** după punctul 6 se introduce un nou punct, punctul 6¹, cu următorul cuprins:

6¹. **Violența psihologică - bullying** este acțiunea sau seria de acțiuni fizice, verbale, relaționale și/sau cibernetice, într-un context social dificil de evitat, săvârșite cu intenție, care implică un dezechilibru de putere, au drept consecință atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptate împotriva unei persoane sau grup de persoane și vizează aspecte de discriminare și excludere socială, care pot fi legate de apartenența la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală, caracteristicile personale, acțiune sau serie de acțiuni, comportamente ce se desfășoară în unitățile de învățământ și în toate spațiile destinate educației și formării profesionale

- **Metodologia Normelor** aprobate prin Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 4343/2020 (publicat în Monitorul Oficial nr. 492/10 iunie 2020) – definire, măsuri de intervenție multiplă în cazuri de bullying în școli.
<https://www.crj.ro/>

ART. 3

- (1) Nivelurile la care se realizează intervenția în sistemul educațional preuniversitar pentru prevenirea și combaterea bullyingului sunt: unitatea de învățământ, inspectoratul școlar, Centrul de Resurse și de Asistență Educațională, Casa Corpului Didactic și Ministerul Educației și Cercetării, conform anexei nr. 1 la prezentele norme metodologice.
- (2) Intervenția multidisciplinară în situațiile de bullying se realizează interinstituțional, prin acțiuni de cooperare între instituțiile abilitate, precum unitățile de învățământ, serviciile publice de asistență socială sau direcțiile de asistență socială, direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului, Poliție, precum și în parteneriate promovate de Ministerul Educației și Cercetării cu alte autorități publice centrale și organizații neguvernamentale.

ART. 3

- (3) Membrii echipei multidisciplinare specializate, familia și cadrele didactice contribuie la integrarea copilului-victimă, martor și a copilului care manifestă un comportament agresiv în unitatea de învățământ, respectând, în toate intervențiile, interesul superior al copilului.
- (4) Sesizarea situațiilor de violență psihologică - bullying se realizează, la nivelul unității de învățământ, conform infograficului din anexa nr. 4 la prezentele norme metodologice și se semnalează la DGSAPC, Serviciul public de asistență socială/Direcția de asistență socială (SPAS/DAS). Orice situație de violență asupra copilului poate fi sesizată și la linia europeană gratuită de asistență pentru copii 116 111 sau altor entități cu activități și/sau responsabilități în domeniu, conform anexei nr. 2 la prezentele norme metodologice.

b) Protecția drepturilor copilului

- **Legea pentru protecția și promovarea drepturilor copilului nr. 272/2004** – prevede că statul, autoritățile și școlile trebuie să asigure protecția copilului împotriva oricăror forme de violență, inclusiv în mediul școlar. end-violence.org
- **Alte acte normative: hotărâri guvernamentale, strategii naționale** privind incluziunea, prevenirea violenței etc. end-violence.org

c) Răspunderea penală / contravențională

În România, bullyingul nu este un „delict” numit ca atare în Codul Penal, dar comportamentele specifice acestuia pot intra sub incidența altor norme legale.

- **Codul penal al României – art. 208** cuprinde infracțiunea de hărțuire: urmărirea, supravegherea fără drept, comunicări repetate care creează stare de temere etc.
- **Vezi și prevederi privind minorii:** conform portalului e-Justiție, **minorii sub 14 ani nu răspund penal, cei între 14-16 pot răspunde penal dacă fapta e comisă cu discernământ, iar de la 16 ani în sus răspund conform legii.**

<https://www.youtube.com/watch?v=tBkxBkNiYYk> - Stii despre legea antibullying

d) Antidiscriminare, mediu școlar sigur

- **Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD)** – aplică **Legea nr. 137/2000** privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare; hărțuirea pe criterii protected (sex, sexual orientation, etnie) poate intra în sfera discriminării.

<https://www.youtube.com/watch?v=UbfcjQC4nMk> - Psiholog Raluca Anton despre bullying

1. Răspunderea școlii și a profesorilor

Școala are **obligația de supraveghere** și de asigurare a unui **climat non-violent**.

Dirigintele / consilierul școlar trebuie să intervină imediat.

Școala trebuie să constituie **Comisia pentru prevenirea și combaterea violenței**.

Dacă școala nu intervine:

→ se poate formula **plângere administrativă** la Inspectoratul Școlar sau la Minister de către reprezentanții victimelor bullyingului.

2. Răspunderea minorilor

a) Minorii sub 14 ani

Nu răspund penal, deoarece legea presupune că nu au discernământ juridic.

Răspunderea este **educativă** și se aplică prin:

- consiliere psihologică,
- programe de mediere și reparație morală.

b) Minorii între 14 și 18 ani

Pot răspunde penal **dacă se dovedește discernământul**.

Pedeapsa se înlocuiește adesea cu măsuri educative (supraveghere, consiliere etc.).

3. Infracțiuni relevante din Codul Penal (dacă faptele sunt grave)

Comportament	Încadrare juridică posibilă	Articol CP
Loviri, împingeri	Loviri sau alte violențe	art. 193
Amenințări	Infracțiunea de amenințare	art. 206
Umilire publică, înjurături repetate	Hărțuire	art. 208
Filmarea și distribuirea fără acord	Violarea vieții private / răspândirea de imagini	art. 226
Distrugerea bunurilor altui copil	Distrugere	art. 253

4. Răspunderea părinților

Civil: Părinții pot fi obligați să plătească despăgubiri pentru prejudiciul produs victimei (art. 1357 Cod civil).

7. Abordarea restaurativă

(cea mai recomandată în rândul copiilor)→ nu urmărește pedepsirea agresorului, ci:

- înțelegerea consecințelor**
- empatizarea**
- repararea prejudiciului**
- reeducarea comportamentală.**

Aceasta este eficientă, mai ales în ciclul primar și gimnazial.

8. Cooperarea dintre familie, școală și societate:

Famiile, instituțiile de învățământ și societatea ar trebui să colaboreze strâns pentru a preveni și combate bullyingul. Părinții trebuie să acorde atenție comportamentului și stării emoționale ale copiilor lor, iar instituțiile de învățământ ar trebui să comunice în mod regulat cu părinții pentru a împărtăși informații și a coopera în managementul și educația copiilor.

9. Comisia pentru prevenirea și combaterea violenței în școli

Activități principale:

1. Creează proceduri, planuri de măsuri
2. Organizează activități pentru a combate discriminarea, marginalizarea, facilitând medierea conflictelor
3. Monitorizează cazurile de comportamente antisociale și gestionează cazurile de violență conform legislației privind protecția copilului.
4. Colaborează cu comisia de disciplină, grupul antibullying și alți factori educaționali pentru a asigura un mediu sigur în școală

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

program coordonat de

World Vision
ROMÂNIA

Vă mulțumim!

Asociația ASCED

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale Fundației World Vision România. Nici Uniunea Europeană și nici Fundația World Vision România nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea.

Proiect derulat de

